

Beste natuurvrienden,

Nergens ter wereld vind je een land (dwergstaten als Monaca tellen we even niet mee) waarvan de kustlijn zo werd “gecultiveerd” als die van België. Er was zelfs een echte wet voor nodig, met name het Duinendecreet, of er “bloeide” beton van grens tot grens. Zo wandelden we deze keer door een overschotje duinengebied van

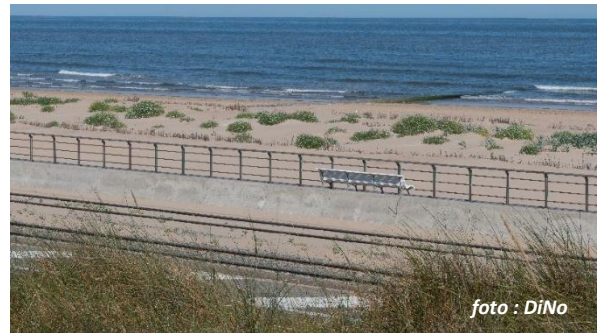
amper 800 meter lang met de hoogbouw van de dijk van Mariakerke een de ene kant en die van Raversijde aan de andere kant. Maar toch valt ook hier nog heel wat natuur te ontdekken dus trokken we op **zondag 10 juli met 22 NVO-ers** (16 AM en 7 PM) door de grasvelden en de duinen bij het **Duinenkerkje van Mariakerke**.

Tijdens de wandeling was het onvermijdelijk dat het probleem van uitheemse soorten werd aangekaart. Rimpelroos, Boksdoo, Witte abeel, Slanke

olijfwilg, Tamarisk, Bezemkruid en nog wel enkele andere ingevoerde soorten nemen er samen zeker 60 procent van de beschikbare ruimte in. Dat is slecht nieuws voor onze eigen duinsoorten die het zowiezo al moeilijk hebben wegens weinig en versnipperd leefgebied.

Maar ook goed nieuws in de vorm van het project “Duin voor dijk” waarbij wordt gemonitord hoe snel duinen op een natuurlijke manier kunnen groeien op het strand. In twee jaar tijd ligt het zand er nu even hoog als de dijk en staat vol met Zeeraket, Blauwe zeedistel, Biestarwegras en andere pioniersoorten. We zijn zeer benieuwd hoe dit project de volgende jaren zal evolueren. Mag de natuur verder haar ding doen of wordt er weer eens, buldozergewijs, ingegrepen door de mens?

Ondertussen benoemden we bijna honderd verschillende soorten die we op ons pad vonden, veel planten en met wat zoeken ook heel wat insecten. Helaas weinig vogels want in

volle zomer spelen die wat verstoppertje maar de Braamsluiper was daarop de fraaie uitzondering. Toch verrassend hoe een dikke twee uur kunnen voorbij vliegen als je met natuur bezig bent. En als ontspanning is het ook een topper want terwijl je worstelt met de uitspraak van een soort als de Roodtipbastaardwekschildkever vergeet je alle wereldse jachtigheid.

Zo was het alweer vlug uitkijken naar een gastvrije horecazaak waar we de lichamelijke vloeistofniveaus wat konden bijvullen, niet onbelangrijk bij dit warme en droge weer. Dat zo’n nabespreking ook nog eens erg gezellig kan zijn en een prima manier om elkaar wat te leren kennen is mooi meegenomen. Deze keer konden

we zelfs genieten van een “licht” aparte manier van bedienen, een bijzondere waarneming op zich 😊

Metten is weten... en daarbij tellen we elk kalenderjaar opnieuw de soorten die we te zien krijgen en met zekerheid kunnen benoemen. Na elf activiteiten in **2022** vinkten we reeds **459 verschillende soorten** af. Sedert de NVO-start begin 2017 zijn dat al **1114 verschillende soorten** geworden. Daarvan werden tot nu zo’n **987 verschillende soorten** met foto en wat uitleg in

de verslagjes besproken. Je kunt al die foto’s en tekstjes ook nog eens bekijken in samenvattende excel-bestanden, te vinden op onze site via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/> . Je kunt er ook alle vorige verslagjes vinden : <https://nvosite.com/archief/>

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen helaas weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen heel vaak voor mooie foto’s (tijdens de wandeling gemaakt zeg, dat is straf) en zo vind je op het einde van het verslag opnieuw 14 extra foto-pagina’s (bedankt Natacha, Dirk, Rene en Jef).

Schermbloemigen die met witte bloemetjes bloeien lijken vaak sterk op elkaar. Maar **Peen** heeft midden in het scherm vaak (maar niet altijd) enkele dieppaarse bloemen. De wortel is eetbaar en dat is logisch want de wortelen die je in de winkel koopt komen van deze (in de landbouw veredelde) soort. (foto: waarnemingen.be)

Veel wilde planten werden in het verleden gebruikt als voedsel of hadden andere nuttige toepassingen. Zo werd gedroogd walstro gebruikt als onderlaag in wiegen (wal = wieg). De wetenschappelijke naam van dit **Geel walstro**, *Gallium verum*, duidt op het gebruik bij het stremmen van melk tijdens het maken van kaas. "Gala" is het Grieks voor melk en het Latijnse "verum" betekent echt. Dit Geel walstro is dus het echte stremselkruid. (foto: waarnemingen.be)

Al enkele wandelingen stellen we telkens vier soorten voorop die we tijdens de wandeling willen zien. Vanzelfsprekend kiezen we dan voor wat zeldzamere soorten. Het **Kaasjeskruid** is nog maar enkele jaren bij ons te vinden maar toch konden we deze soort al vlug afvinken. Vital, onze jongste natuurverkenner, krijgt 10/10 voor opmerkzaamheid. (foto: waarnemingen.be)

De namiddagploeg scoorde dan weer deze **Oranje luzernevlinder**. Deze trekvlinder vond dit jaar nu pas de weg naar onze streken. Het wordt dus nog even afwachten of je er veel of erg weinig zult te zien krijgen want de aantallen kunnen jaarlijks sterk schommelen. (foto: waarnemingen.be)

Honderden... nee, duizenden planten-soorten werden de voorbije eeuwen, vanuit andere continenten, naar Europa gesleept om hier onze tuinen te verfraaien. Als je de bloei van die soorten ziet kun je er (toch enig) begrip voor opbrengen. Zo werd deze **Late guldenroede** ingevoerd uit Noord-Amerika maar je vindt ze ook al hier en daar in de vrije natuur. (foto: waarnemingen)

Door de ingevoerde tuinplanten die ontsnappen en plaats innemen krijgen onze inheemse planten het steeds moeilijker. En dat geldt dubbel voor soorten die zich hebben gespecialiseerd om in bepaalde biotopen te groeien. Zo vind je **Zanddoddegras** enkel in de duinen en van die biotoop blijft in Vlaanderen bitter weinig over. (foto: waarnemingen.be)

Je hebt zo van die vogelsoorten die je heel vaak hoort maar zelden of nooit te zien krijgt. Daar hoort zeker ook deze **Braamsluiper** bij. Als je ze dan toch eens ziet (enkele NVO-ers lukte dat tijdens de wandeling) dan lijkt de vogel nog verdacht veel op Grasmus ook. Maar het sputterende-startmotor-geluid is gelukkig onmiskenbaar. (foto: waarnemingen.be)

Een libel midden in de duinen? Dat zou je niet meteen verwachten. Maar toch zagen we in de namiddag een mannetje **Gewone oeverlibel**. De grotere soorten kunnen kilometers ver van het water wegvliegen naar plaatsen waar ze veel insecten kunnen vinden. Op de foto wordt een vlieg opgepeuzelt. (foto: waarnemingen.be)

Soms is naamgeving moeilijker dan het op het eerste zicht lijkt. De soort op de foto is *Ononis spinosa*, dat is zeker. Maar voor deze soort bestaat geen Nederlandse naam. Wel voor de twee ondersoorten. Dit is de ondersoort *Ononis spinosa* subspecies *repens*, **Kruipend stalkruid** dus. De andere ondersoort is Kattendoorn, *O. S. subsp. procurrens*. (foto: waarneming.nl)

Heelblaadjes werden zo genoemd vanwege hun helende werking (bvb bij verwondingen). Maar de wetenschappelijke naam, *Pulicaria dysenterica*, vertelt hier weer meer. *Pulex* betekent vlo en dysenterie herkennen we in dysenterica. Het kruid verjaagt vlooiën en ook Kleezuizen die dysenterie kunnen verspreiden. (foto: waarnemingen.be)

Bij nogal wat soorten vind je vooraan de vermelding "Gewone". Dit betekent zeker niet dat de soort er gewontjes uitziet, kijk maar naar deze **Gewone grasmot**. Nee, het betekent dat de soort binnen het genus (groep van soorten) de meest typische kenmerken van dat genus toont. (foto: waarnemingen.be)

Aha... een gal... want vergroeiingen op planten wijzen meestal in die richting. Deze vonden we op het blad van Zeemelkdistel. Dus het voorstel was Zeemelkdistelgalboorvlieg of misschien wel Zeemelkdistelgalwesp? Bijna juist maar blijven trainen, deze gallen werden veroorzaakt door de **Melkdistelpokgalmug**, tja... (foto: waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 24 juli** wandelen we over de oude wallen van het **Fort van Beieren** in Koolkerke.

De info-mail valt op zondag 17 juli in je mailbox.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **zondag 24 juli** : wandeling door natuurgebied **Fort van Beieren** in Koolkerke
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 14 augustus** : insectenwandeling in **sportpark 't Schorre**
Start : 09u00 en 14u00 aan de fietsenstalling van de Kinderboerderij / Stuiverstraat 599 / Oostende
- **Zondag 28 augustus** : **heemtuin in Ryckvelde-bos** (Sijsele)
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 11 september** : eindzomerwandeling in provinciedomein **Raversijde**
Start : 09u00 en 14u00 aan de kapel Sint-Rafaël te Raversijde / Duinenweg 87 / Oostende / GPS 51.205840 - 2.858773
- **zondag 25 september** : daguitstap naar **Zeeland**: Waterdunen en Nederlandse kant van het Zwin
Start : 08u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 09 oktober** : herfstwandeling in het **Stadsrandbos**
Start : 09u00 en 14u00 op de kruising van Gistelsesteenweg en Grintweg / Oostende / GPS 51.201096 - 2.940460

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : JeDi

foto : NaGy

foto : JeDi

Starten bij 21 graden onder een stralend blauwe lucht, mooier weer kun je je voor een wandeling door de natuur niet wensen. Na een kleine uitleg aan het Duinenkerkje wandelen we door het grasveld dat er al opvallend droog bij ligt. Tja, het wil maar niet regenen deze zomer. Na een topmomentje op de berm, Kaasjeskruidkoppje weet je wel, trekken we de duinen in. Waar het vanzelfsprekend nog warmer en nog droger is. Maar toch vonden we er nog heel wat bloeiende planten. De planten die in de duinen thuishoren hebben zich vanzelfsprekend aan die moeilijke omstandigheden aangepast.

foto : JeDi

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : RenYp

Knap als je deze foto's kunt maken tijdens een wandeling.

Linksboven beginnend en met de klok mee:

- **Zandslakken** kruipen omhoog om het warme zand te vermijden
- **Veldsprinkhanen** zijn heel moeilijk te determineren, dit is er eentje uit de Chorthippus biguttulus-groep
- een kever met een zwart lijf in de duinen... een **Duinzwartlijf**
- dat straf... een **Aardhommel** (of Veldhommel want op het zicht niet te onderscheiden) tijdens de vlucht en scherp in beeld
- de onderkant van de antennes is goed te zien dus dit is zeker een **Zwartsprietdikkopje**
- klein vliegje op de bloem van Akkerwinde, waarschijnlijk een sluipvlieg-soort zonder Nederlandse naam, **Phania funesta**

foto : RenYp

foto : JeDi

foto : JeDi

"Even denken... dat kan ik plukken... dat kan ik vangen... van Helm weet ik iets over de huidmondjes... even het verschil tonen tussen de kruiskruiden..."
en af en toe, ja af en toe eens toegeven dat je het eigenlijk ook niet weet (moet kunnen)

foto : JeDi

foto : Nady

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

linksboven beginnend en met de klok mee:

- tegen de kerkmuren stonden deze **Stokrozen**, misschien een overblijfsel van een oude tuin en dat verschijnsel wordt stinzeplant genoemd
- **Kraailook** vormt zelden bloemetjes maar meestal meteen broedbolletjes op de bloeistengel
- de zaadpotjes van **Avondkoekoeksbloem**, de wind zal deze potjes beetje per beetje leegschudden
- de blauwige bladeren van **Zandhaver**
- overal kun je nu bloeiende **Dubbelkelk** vinden

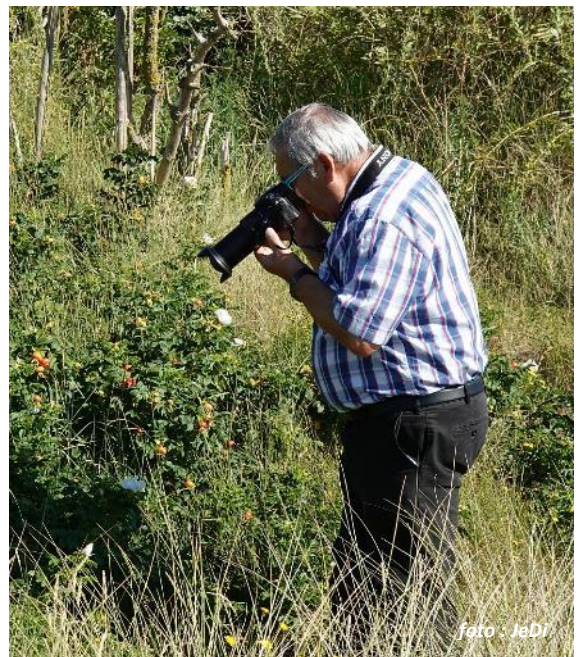

Wat een prachtig gebied zou dit zijn als de kustbaan en de tram er niet vlak tegen lagen. Er zijn wel eens plannen geweest om ze allebei te verleggen naar de Nieuwpoortsesteenweg maar daar ontbreken wellicht de budgetten en de politieke slagvaardigheid voor. Wij lieten het ons niet teveel storen en genoten van het kraakheldere weer, je kon de windmolens haarscherp zien staan en dat is toch op zo'n 30 km.

Linksboven beginnend en met de klok mee:

- het felle blauw van een mannetje Icarusblauwtje
- een behoorlijke groene **Gele bloemenkever**
- nee, niet een Braamsluiper zoals gehoopt maar na controle toch een **Grasmus**
- Deze **Steenhommel** heft links een poot op als waarschuwing voor de fotograaf: "Je bent dicht genoeg"
- In het hart van deze **Rimpelroos** zit een jonge sabelsprinkhaan. Het is één van de twee soorten **Spitskopjes**
- de natuurlijke vijand van de sabelsprinkhanen met als toepasselijke naam: **Sabelsprinkhanendoder**

Hoe we deze extra fotopagina's telkens gevuld krijgen? Wel, ten eerste door de opmerkzaamheid van de NVO-ers. Wat zien we daar? Even checken met de verrekijker, als het klein genoeg is (lijkt me een goede regel) dan eventjes in een loeppotje. Interessant en/of mooi? Dan proberen we het vast te leggen met camera of smartphone... en oefenen, heel veel oefenen, dan komen de mooie foto's ooit "als vanzelf"...

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : RenYp

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

een pagina echte duinplanten (of toch zeker zandliefhebbers)
Linksboven beginnend en met de klok mee:

- de opvallende bloemetjes van **Boksdoorn**
- vooral op het strand maar ook in de duinen: **Zeeraket**
- uitheems en invasief maar wel met prachtige bloemen en eetbare bottels: **Rimpelroos**
- zeldzaam en daarom beschermd: **Blauwe zeedistel**. Zoals nog wel wat andere echte duinplanten groeit ze vooral aan de zeekant van de duinen.
- de vreemde "bloemen" van **Zeewolfsmelk**
- vetplanten kunnen natuurlijk prima tegen de droogte, dit is **Wit vetkruid**, niet echt van hier maar wel inheems in België

Ja ~~kamperen~~ NVO-en is de
mooiste zomersport... je trekt
door heel het mooie Vlaamse
land... door bos en hei en
strand... lalalala, lala lala la...
Ja dat zongen we vroeger al en
het lijkt nog te kloppen ook.

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : RenYp

foto : DiNo

foto : RenYp

Wie oog heeft voor insecten hoeft zich nooit meer te vervelen.

(maar als je je niet insmeert misschien wel te vervellen)

Linksboven beginnend en dan met de klok mee:

- neem diep adem en zeg drie keer na elkaar deze soortnaam:

Roodtipbastaardweekschildkever (ja hoor, 30 letters)

- Zebrarupsen vind je enkel op **Jakobskruiskruid** want het zijn de rupsen van de **Sint-Jacobsvlinder**. Ja ik weet het, met een c en met een k, een keer met sint en een keer zonder, niks aan te doen.

- Bij dit zandoogje zie je oranje op de binnenkant van de ondervleugel, het is dus zeker een **Oranje zandoogje**. Ook de witte spatjes op de buitenkant van de ondervleugel duiden op die soort.

- opnieuw een veldsprinkhaan van de **Chorthippus biguttulus-groep**

- een mannetje (één kleine stip) **Klein koolwitje** op een rijpende bottel van **Rimpelroos**

- oranje antennes dus dit is een **Franse veldwesp**, op **Akkerdistel**

foto : NaGy

Wie een horecazaak, een bedrijf of een vereniging start moet vroeg of laat nadenken over een goede opvolging. Is het nu al tijd om het vlindernet door te geven? Nee, nog even niet, maar ooit, wie weet... ?

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : RenYp

foto : RenYp

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : RenYp

foto : RenYp

foto : JeDi

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

De terugkeer langs het grasveld leverde nog wat leuke soorten op, linksboven beginnend:

- een veld **Luzerne** bezorgde ons de waarneming van de Oranje luzernevlinder
- en **Groot kaasjeskruid** zorgde ervoor dat we het Kaasjeskruidkoppje te zien kregen.
- een wel erg stralende vorm van **Knoopkruid**
- **Grote zandkool** vonden we zowel in de duinen als in het grasveld
- en dit jaar overal heel veel **Akkerwinde**, wie een tuin heeft kan er ongetwijfeld van meespreken

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : DiNo

Na een laatste stukje struinen door de duinen, ook wel duingestruin genoemd, zien we in de verte het Duinenkerkje lonken en weten we het einde nabij. Nog even het grasveld door en wat treuzelen bij een plantje zus en een beestje zo maar het zit erop. Tijd om de opgedane indrukken te verwerken en samen te ballen in dit verslag. Maar niet voordat er tijd en ruimte is gemaakt voor een nabespreking natuurlijk. Of is het een natuurlijke nabespreking?... whatever... het is in ieder geval een aangename afsluiter.

foto : JeDi

Wat een superlocatie voor een nabespreking. Op de foto hieronder zie je ook dat er met een spotlicht werd gewerkt op de spreker (hier heel toevallig mezelfs). Wie het woord wil vraagt een technische time-out zoals Mieke naast mij demonstreert. En zo verloopt alles bij NVO op rolletjes en gestructureerd. O ja, dat van die (flinke) korrel zout wist je waarschijnlijk al...

